

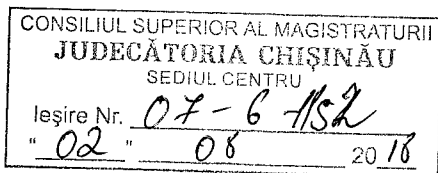
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) se află plângerea formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală de către avocatul Vladislav Gribincea în interesele lui Eduard Popa.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 18 iulie 2018 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

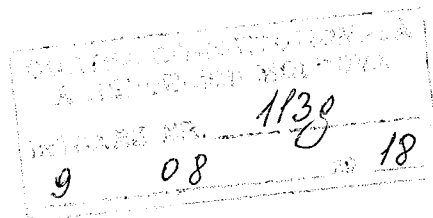
În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul penal, acesta la solicitare va fi expedit în adresa dumneavoastră.

Anexă :

- 1) încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 iulie 2018 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
- 2) sesizarea Curții Constituționale în original.

*Judecătorul desemnat cu atribuțiile
Judecătorului de instrucție*

Ciobanu Sergiu

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

A ARTICOLELOR 60 ALIN. 1 P. 7, ART. 212 ALIN. 1 ȘI 3 COD DE PROCEDURĂ PENALĂ,
ART. 315 ALIN. 2 COD PENAL ȘI A ALTOR PREVEDERI ALE CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ
(CONFIDENȚIALITATEA URMĂRIII PENALE)

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

iulie 2018

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. 1. Această excepție este formulată de avocatul unei persoane (dl. Eduard POPA) care a fost supusă maltratării în anul 2005. Dl. Eduard POPA pretinde că el a fost maltratată de către colaboratorii de poliție. În urma acesteia, Eduard și-a pierdut cunoștința. El a fost lăsat să înghețe pe malul unui iaz. Lui i-au înghețat toate membrele și acesta a suferit amputații la ambele mâini și ambele picioare. La acel moment, dl. Popa avea 24 de ani.

2. Peste 5 ani, procurorii au dispus pornirea unei urmăririi penale (nr. 2010448005) în temeiul art. 166/1 Cod penal (tortura, tratamentul inuman și degradant). În cadrul urmăririi penale, dl. Popa are calitate de parte vătămată.

3. Excepția se referă la refuzul procurorului de a informa și a acorda acces părții vătămate la materialele cauzei penale și o copie a materialelor solicitate. Procurorul și-a întemeiat refuzul pe prevederile **art. 60 alin. 1 p. 7 și art. 212 alin. 1 Cod de procedură penală (CPP)**. Considerăm că limitarea quasi-absolută a accesului victimei și a reprezentantului ei la materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale și lipsa obligației legale a organului de urmărire penală de a informa victimele maltratării despre derularea urmăririi penale sunt contrare **dreptului de acces la justiție (art. 20 din Constituție) și dreptului de a nu fi supus maltratării (art. 24 alin. 2 din Constituție)**.

4. Art. 60 alin. 1 p. 7 CPP și art. 212 alin. 1 CPP au fost invocate de procurori pentru a a-l informa despre derularea urmăririi penale și a refuza accesul clientului subsemnatului la informația solicitată. Prin urmare, nu este vorba de verificarea *in abstracto* a constituționalității acestor norme.

Nu cunosc ca constituționalitatea prevederilor în cauză, sub aspectul invocat, să fi fost deja verificată de către Curtea Constituțională. Compatibilitatea normelor cu art. 24 alin. 2 din Constituție, din câte se pare, în genere nu a fost discutată niciodată. Din aceste motive, nu există piedici procedurale pentru a examina în fond această excepție.

5. **Limitări similare** există și pentru alți participanți ai procesului penal decât partea vătămată, cum ar fi victima (implicit art. 58 CPP, care nu conține în genere dreptul de acces la materiale cauzei penale), partea civilă (art. 62 alin. 1 p. 7 CPP), partea civilmente responsabilă (art. 74 alin. 1 p. 8 CPP), bănuitul (implicit art. 64 alin. 2 p. 16) sau învinuitul (art. 66 alin. 2 p. 22 și implicit p. 20 CPP). Implicit, confidențialitatea urmăririi penale decurge și din art. 212 alin. 3 CPP și art. 315 alin. 2 Cod penal. Având în vedere argumentele din prezenta excepție, solicităm Curții Constituționale să extindă controlul constituționalității și asupra acestor prevederi și să le declare neconstituționale (*mutatis mutandis* hot. CC nr. 10/2018, para. 31).

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. 1. Cauza penală de mai sus se află în gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Sesizarea cu privire la maltratare a fost depusă cu mai mult de 12 ani în urmă. În anul 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a constatat deja că investigarea cauzei a fost marcată de carențe foarte grave (a se vedea hot. *Eduard Popa v. Moldova*). În pofida acestei constatări, după hotărârea CtEDO, urmărirea penală nu a înregistrat progrese importante.

2. La 6 noiembrie 2017, subsemnatul a solicitat procurorului responsabil de caz, inter alia, să îmi comunice în scris despre măsurile de urmărire penală întreprinse după 28 octombrie 2016 și despre măsurile de urmărire penală pe care intenționa să le efectueze în continuare, sau dacă considera mai

oportună suspendarea urmăririi penale din cauza imposibilității identificării făptuitorilor (copia scrisorii este anexată). Plângeri similare au fost depuse și până în anul 2017.

3. La 17 noiembrie 2017, procurorul a răspuns la scrisoarea din 6 noiembrie 2017 prin reproducerea art. 212 CPP. De asemenea, procurorul a menționat că "în prezent sunt efectuate acțiuni de urmărire penală necesare pentru stabilirea adevărului" și că voi fi informat despre necesitatea participării părții vătămate la acțiuni de urmărire penală (copia răspunsului este anexat).

4. La 4 ianuarie 2018, subsemnatul a solicitat din nou procurorului responsabil de cauza penală, *inter alia*, să îmi comunice în scris despre măsurile de urmărire penală întreprinse după 28 octombrie 2016 și cele pe care intenționa să le efectueze în continuare, precum și să îmi ofere o copie a tuturor materialelor dosarului penal care datează de după 1 mai 2011 (copia cererii este anexată).

5. În răspuns, printr-o scrisoarea datată din 9 februarie 2018, procurorul Ion BRÎNZĂ mi-a comunicat că urmărirea penală nu este finalizată, fiind necesare acțiuni suplimentare de urmărire penală. Acesta nu menționat totuși care sunt acele măsuri. Procurorul nu s-a pronunțat asupra solicitării de a-mi oferi o copie a materialelor cauzei penale (copia este anexată).

6. La 19 martie 2018, subsemnatul a depus o nouă cerere la procuror, prin care am solicitat să îmi fie comunicată lista măsurilor de urmărire penală întreprinse în cauza penală după 28 octombrie 2016 și cele pe care procurorul intenționează să le efectueze în continuare. De asemenea, eu am solicitat să îmi fie oferită o copie a tuturor materialelor dosarului penal care datează de după 1 mai 2011. În caz că PCCOCS nu are resurse pentru acesta, clientul meu s-a oferit să acopere aceste cheltuieli (copia este anexată).

7. Printr-un răspuns datat din 13 aprilie 2018, procurorul Ion BRÎNZĂ mi-a comunicat că urmărirea penală nu este finalizată și că, din acest motiv, este imposibilă oferirea informației privind acțiunile de urmărire penală efectuate și a celor în derulare. Procurorul a invocat principiul confidențialității urmăririi penale. De asemenea, procurorul a menționat că în această cauză penală câteva persoane au statut de învinuit, iar oferirea informațiilor solicitate ar putea afecta interesele acestora, desfășurarea urmăririi penale și a principiul prezumției nevinovăției (copia este anexată).

8. La 2 mai 2018, subsemnatul a depus o plângere în temeiul art. 299/1 CPP în adresa Procurorului-șef al PCCOCS împotriva refuzului procurorului de a ne oferi o copie a materialelor cauzei penale și de a ne informa despre derularea urmăririi penale. Am indicat că refuzul este ilegal, deoarece el nu este justificat în termenii art. 212 Cod de procedură penală (CPP) și este contrar standardelor CtEDO (făcând referire la jurisprudența concretă) și Protocolului de la Istanbul (care prevede că victimele torturii ar trebui să aibă acces la materialele cauzei) (copia este anexată).

9. Prin ordonanța Adjunctului Procurorului-Șef PCCOCS, Vitalie BUSUIOC, din 17 mai 2018 plângerea din 2 mai 2018 a fost respinsă pe motiv că, conform art. 60 alin. 1 p. 7 CPP, partea vătămată are dreptul să ia cunoștință de materialele cauzei penale după încheierea urmăririi penale, iar art. 212 alin. 1 CPP nu impune o obligație ci o discreție pentru organul de urmărire penală să ofere accesul la cauza penală. Dl. Busuioc a mai conchis că referințele la jurisprudența CtEDO și Protocolul de la Istanbul sunt formale și scoase din context (copia este anexată).

10. La 18 iunie 2018, subsemnatul a contestat la judecătorul de instrucție refuzul de a fi informat despre derularea urmăririi penale și de a oferi acces mie și clientului meu la materialele urmăririi penale. Prezenta excepție a fost ridicată în cadrul acestor proceduri.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. 1. Consider că limitarea quasi-absolută, prevăzută de art. 60 alin. 1 p. 7 CPP și art. 212 alin. 1 CPP, a accesului victimei unei infracțiuni și a reprezentantului ei la materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale, precum și lipsa obligației legale a organului de urmărire penale de a informa persoana care a suferit din urma unei infracțiuni prevăzute de art. 166/1 Cod penal despre derularea urmăririi penale, sunt contrare dreptului de acces la justiție (art. 20 din Constituție) și dreptului de a nu fi supus maltratării (art. 24 alin. 2 din Constituție).

2. În mod normal, persoana care a suferit în urma infracțiunii ar trebui să aibă un acces mai facil la materialele urmăririi penale decât apărarea. Analiza de mai jos sugerează că, chiar dacă accesul apărării la materialele urmăririi penale ar putea fi justificat mai ușor decât în cazul victimei infracțiunii, restricția aplicată prin lege accesului apărării la materialele urmăririi penale nu este justificată. Dacă restricția impusă apărării nu este justificată, restricția impusă victimei infracțiunii *a fortiori* nu poate fi justificată.

Încălcarea art. 20 din Constituție

3. În hotărârea nr. 10/2016, Curtea Constituțională a menționat că "dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a **asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție** prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat" (para. 43). În hotărârea nr. 16/1998, Curtea Constituțională a menționat că "pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile **Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi.** O clauză exhaustivă în această privință conține art.6 pct.1" CEDO (para. 2). În cauza *McGinley and Egan v. Regatul Unit* (9 iunie 1998), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, ca o chestiune de principiu, că refuzul accesului autorităților la probele esențiale trezește o problemă în ceea ce privește respectarea dreptului la un proces echitabil. Aceleași standarde se aplică și în privința altor aspecte ale procedurilor. Accesul la informații constituie esența egalității armelor, care este unul din elementele de bază ale dreptului la un proces echitabil garantat de art. 20 din Constituție.

4. CPP nu permite accesul persoanei care a suferit din urma infracțiunii, dar nici apărării, la materialele cauzei penale atât timp cât urmărirea penală este pendinte. Fără a avea acces la materialele urmăririi penale este practic imposibil de a asigura apărarea efectivă a unui drept sau a contracara eficient eventualele abuzuri ale organelor represive ale statului. Subsemnatul pretinde că aceasta incontestabil reprezintă o ingerință în dreptul la o satisfacție efectivă din partea unei instanțe garantat de art. 20 din Constituție.

5. Din CPP nu este clar care este scopul confidențialității urmăririi penale. În anumite circumstanțe, nedivulgarea unor informații la faza urmăririi penale poate contribui la acumularea probelor și identificarea persoanelor ce au comis infracțiunile. Nu am putut identifica alte scopuri legitime care ar fi urmărite prin această limitare. Urmează a fi stabilit dacă prevederile contestate asigură o balanță echitabilă între acest scop legitim și dreptul persoanelor implicate în cauza penală de ași apăra drepturile.

6. Potrivit conceptului pus la paza Codului de procedură penală din anul 2003, urmărirea penală este întotdeauna confidențială, iar acces la materialele urmăririi penale o are doar organul de urmărire

penală. De fapt, CPP restrânge orice posibilitatea a altcuiva decât organul de urmărire penală să aibă acces la materialele urmăririi penale, fără garanții suficiente împotriva abuzului organului de urmărire penală.

7. Orice limitări de blanșetă generează discuții legitime cu privire la necesitatea lor atunci când ele aduc atingere drepturilor omului. Confidențialitatea oricărei urmăririi penale, indiferent de circumstanțe, este practic imposibil de justificat prin necesitatea acumulării probelor, sau urmăririi infractorilor. În opinia mea, confidențialitatea urmăririi penale din Republica Moldova nu este justificată, inter alia, din următoarele considerente:

- a. Situația contestată nu se referă la o intruziune lejeră în drepturile persoanei. Este vorba de, probabil, cea mai gravă intruziune pe care o poate comite statul în drepturile unei persoane – investigarea unei urmăririi penale. În cadrul acestei urmăririi pot fi accesate practic orice informații despre persoană, ea poate fi supravegheată și chiar arestată perioade lungi de timp. Proprietățile ei pot fi sechestrate, ei îi pot fi impuse limitări foarte serioase de mișcare sau comunicare, iar reputația persoanei poate fi afectată iremediabil prin simplul fapt al punerii sub urmărire penală. O intruziune atât de serioasă necesită garanții juridice pe măsură;
- b. Restricția terților de a avea acces la materialele urmăririi penale se aplică în temeiul legii și nu a unei hotărâri motivate în fiecare caz în parte. Prin urmare, nu este efectuată o analiză a justificării aplicării acestei restricții;
- c. Restricția se extinde automat asupra tuturor urmăririlor penale, indiferent de infracțiunea investigată și indiferent dacă în cadrul urmăririi penale se efectuează măsuri speciale de investigații sau nu. O asemenea limitare ar putea fi justificată în cazul demarării investigațiilor speciale, sau în cazul investigațiilor deosebit de complexe, însă nu pentru toate cauzele penale;
- d. Restricția nu este o limitare temporară a accesului la materialele urmăririi penale, ci o interdicție quasi-absolută de a avea acces la materialele urmăririi penale atât timp cât urmărirea penală este pendinte. Interdicția se referă la toate materialele urmăririi penale, cu excepția celor întocmite cu participarea persoanei vizate. Astfel, victima unei infracțiuni nu va avea acces nici la declarațiile martorilor chemați de alte părți, nici la ordonanțele de punere sub învinuire a acuzaților, nici chiar la declarațiile acestora, și viceversa. Apărarea nu va avea acces la plângerea pretinsei victime;
- e. Restricția se aplică indiferent câte probe au fost acumulate. Ea se aplică și situațiilor când acuzatul își recunoaște vinovăția sau colaborează cu organul de urmărire penală. În asemenea circumstanțe, aplicarea restricției este ilogică;
- f. Limitarea accesului la materialele urmăririi penale se aplică pentru toată durata urmăririi penale, chiar dacă urmărirea penală durează de ani buni. CPP nu prevede că confidențialitatea urmăririi penale decade după o anumită perioadă de timp și nici mecanisme eficiente de contracarare a tergiversării urmăririi penale de către organul de urmărire penală. În practică, organul de urmărire penală poate efectua urmărirea penală ani la rând și nimeni nu poate obliga procurorul să transmită cauza în judecată sau să claseze cauza penală;
- g. Limitarea se aplică până la finalizarea urmăririi penale. Sunt frecvente situațiile în care urmărirea penală este suspendată. În acest caz, nici apărarea și nici victima infracțiunii nu are acces la materialele urmăririi penale, chiar dacă măsuri de urmărire penală pe acel caz nu se efectuează. Suspendarea poate dura ani și chiar decenii;
- h. Legea nu oferă un drept privilegiat al avocaților de a avea acces la materialele urmăririi penale în vederea asigurării apărării. Chiar dacă accesul acuzatului ar putea fi limitat, acesta nu poate fi privat de mijloace efective de apărare. În multe țări avocatul are acces la materialele urmăririi penale, însă avocatul este obligat să nu divulge anumite informații clientului. Totuși, această instituție juridică este o excepție și nu o regulă, regula fiind că apărarea are acces la majoritatea materialelor urmăririi penale.

8. Seriozitatea limitării unui drept trebuie determinată de necesitatea protejării unei necesități sociale imperioase într-o societate democratică. Confidențialitatea informației nu este o valoare puternic protejată într-o democrație. Din contra, transparența și nu ascunderea informației este mai degrabă specifică democrației. Pe de altă parte, CPP nu enumeră confidențialitatea urmării penale drept unul din principiile generale ale procesului penal. Chiar dacă confidențialitatea ar putea exista în raport cu publicul larg, restricția absolută de a avea acces la materialele urmării penale nu poate fi aplicată în raport cu apărarea.

9. Restricția apărării de a avea acces la materialele urmării penale s-au strecurat în CPP din precedentul CPP, fiind o reminiscență a sistemului de justiție sovietic. În majoritatea sistemelor de drept democratice, organul de urmărire penală nu poate refuza apărării accesul în totalitate materiale ale urmării penale, însă poate restricționa motivat accesul la anumite materiale, pentru o perioadă relativ scurtă de timp, însă doar dacă aceasta se justifică în fiecare caz în parte. Acest lucru nu se întâmplă doar în democrațiile consacrate, ci și în țările vecine. Astfel, în România chiar și audierea martorilor acuzării la faza urmării penale se face cu participarea apărării. În România a existat o prevedere similară celei din Republica Moldova, potrivit căreia, avocatul apărării putea participa doar la audierea învinuitorilor și a martorilor apărării, însă această prevedere a fost declarată neconstituțională prin decizia CCR nr.1086 din 20 noiembrie 2007, ca fiind contrară accesului la justiție. În România apărarea (*a fortiori* victima) are acces la materialele urmării penale. În Austria, Germania, Suedia sau Norvegia, conceptul de confidențialitate al urmării penale în raport cu apărarea nu există. Există dreptul organului de urmărire penală de a restricționa accesul apărării la anumite materiale ale urmării penale. Totuși, aceasta este excepția, regula fiind că toate materialele urmării penale sunt accesibile persoanelor implicate în procedurile penale.

10. Este adevărat că art. 212 alin. 1 CPP prevede o excepție prin care participanții pot avea acces la materialele urmării penale. Totuși această excepție mai degrabă reprezintă un drept de discreție la organului de urmărire penală decât un drept al apărării sau a persoanei care a suferit în urma unei infracțiuni. Organul de urmărire penală va decide cui și la care materiale să acorde acces. Legea nu stabilește criteriile în baza cărora organul de urmărire penală ar trebui să ia această decizie și nici cum ar putea fi contestat în mod eficient refuzul. Mai mult, acordarea o singură dată a accesului la materialele urmării penale nu garantează că un asemenea acces va fi acordat ulterior. Clientul meu a avut acces (a obținut o copie) la toate materialele urmării penale în anul 2011, în contextul examinării cererii sale la CtEDO. Acest acces a fost acordat după intervenția Agentului Guvernamental, de riscul unei condamnări în temeiul art. 34 CEDO (similar cauzei *Boicenco v. Moldova*). Cu toate acestea, ulterior, procurorii au refuzat accesul dlui Popa la materialele urmării penale, invocând confidențialitatea urmării penale. Referirile subsemnatului la faptul că anterior clientul meu a avut acces la materialele urmării penale și nu a periclitat ancheta nu au avut niciun efect.

11. Deși art. 212 CPP permite organului de urmărire penală să ofere acces participanților la anumite materiale ale urmării penale, nu putem conta pe o aplicare extinsă a acestei norme, pentru a asigura o protecție adecvată a drepturilor persoanelor implicate din următoarele considerente:

- a) tradițiile juridice din Republica Moldova sunt în favoarea urmăririi cu strictețe a confidențialității urmării penale;
- b) CPP nu descrie clar procedura și circumstanțele în care acest acces trebuie oferit;
- c) Oferirea accesului face ofițerul de urmărire penală sau procurorul susceptibili de urmărire penală, după cum prevede art. 212 alin. 3 CPP. Acest risc este destul de mare, având în vedere că răspunderea penală intervine dacă "această acțiune a cauzat daune morale sau materiale martorului, părții vătămate și reprezentanților acestora sau a prejudiciat procesul de urmărire

penală". În termeni practici, această sintagmă poate însemna orice, deoarece nu se referă la un anumit nivel de daune cauzate victimei sau la un anumit grad prejudiciere a urmăririi penale.

12. Pe de altă parte, se pare că CPP conține prevederi care nu sunt pe deplin compatibile. Chiar art. 60 alin. 1 p. 7 CPP sugerează lisa dreptului părții vătămate de a avea acces la materialele urmăririi penale, nu este logic ca în CPP să existe art. 212 alin. 1 și 2 (care descriu procedura de oferire a acestui acces), deoarece acestea sunt de prisos. Alin. 2 menționează în mod expres că el se aplică față de partea vătămată și partea civilă. Același alineat menționează că participanții pot fi obligați să nu divulge informație doar dacă "este necesar a se păstra confidențialitatea". Dacă confidențialitatea urmăririi penale pleacă de la prezumția că păstrarea confidențialității trebuie să aibă oricând pe durata urmăririi penale, în aceasta parte, alin. 2 este ilogic. Aceasta incoerența în sine prezintă probele de Constituționalitate, prin prisma previzibilității legii, mai ales că este vorba de CPP, care nu trebuie să conțină prevederi confuze.

13. Art. 313 CPP prevede dreptul acuzatului, a părții care a suferit în urma infracțiunii și a oricăror altor persoane să conteste marea majoritate a actelor și acțiunilor organului de urmărire penală. Mai mult, art. 19 alin. 3 CPP prevede că organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea. Chiar art. 19 alin. 3 CPP reprezintă un principiu general al procedurii penale, CPP practic nu prevăd garanții pentru salvagardarea acestuia la faza urmăririi penale. Cea mai bună garanție în acest sens ar fi acordarea accesului la faza urmăririi penale la întreg dosarul de urmărire penală, sau cea mai mare parte a materialelor acesteia.

Pe de altă parte, potrivit principiului egalității armelor, judecătorul de instrucție poate examina plângerea depusă în temeiul art. 313 CPP doar în limita materialelor la care a avut acces partea apărării. Este un mister cum judecătorul de instrucție poate să efectueze un control deplin al legalității acțiunii organului de urmărire penală fără a avea acces la toate materialele urmăririi penale.

14. Sistemul actual de urmărire penală de facto oferă un credit de încredere nelimitat organului de urmărire penală, plecând de la prezumția că acesta nu va comite abuzuri și va respecta întocmai drepturile participanților de proces. Judecând după încrederea publică în procuratură și poliție, care nu depășește 20%, o astfel de supoziție pare totalmente nerezonabilă. Mai mult, numeroasele condamnări ale Republicii Moldova la CtEDO sugerează că polițiștii și procurorii foarte frecvent încălcă drepturile omului. Astfel, persoane nevinovate erau nejustificat urmărite penal (a se vedea hot. *Cebotari v. Moldova* și *Oferta Plus v. Moldova*), organul de urmărire penală contrafăcea materialele pentru a aresta persoanele (a se vedea hot. *Stepuleac v. Moldova*), nu acorda apărării acces la materialele invocate pentru a justifica arestarea (a se vedea hot. *Musuc v. Moldova*) sau chiar ascundea materialele care puteau dezvinovăți acuzatul (a se vedea hot. *Plotnicova v. Moldova*). Această situație pledează împotriva restricționării accesului apărării la materialele urmăririi penale în forma în care aceasta este actualmente prevăzută de CPP.

Încălcarea art. 24 din Constituție

15. Cauza penală în cadrul căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate se referă la maltratarea clientului meu. Maltratarea clientului meu cade sub incidența articolului 24 alin. 2 din Constituție, normă ce, conform art. 4 alin. 1 din Constituție, urmează a fi interpretată prin prisma standardelor CEDO. Potrivit standardelor CEDO, când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă

unor tratamente contrare articolului 3 CEDO de către poliție sau alți agenți de stat, se impune efectuarea unei investigații oficiale efective (a se vedea, printre altele, hot. *Corsacov v. Moldova*, para. 68).

16. Spre deosebire de interzicerea maltratării, care este absolută, obligația statului de a investiga maltratarea este o obligație de mijloace, adică nu este una absolută. Am menționat mai sus de ce restricția impusă apărării de a avea acces la materialele urmăririi penale nu este justificată. În cazul persoanelor care au suferit din urma acestei infracțiuni, această restricție *a fortiori* nu poate fi justificată.

17. Suplimentare celor menționate în p. 14.5-14 de mai sus, în cazul victimelor infracțiunii mai trebuie menționat următoarele:

- a. CPP nu face distincții între diferite tipuri de participanți, confidențialitatea aplicându-se în aceeași măsură atât victimei infracțiunii cât și acuzatului. Chiar dacă accesul apărării la anumite părți/etape ale urmăririi penale ar putea fi justificat, aplicarea aceleiași interdicții pentru persoana care a suferit din urma infracțiunii este totalmente nepotrivită. În genere nu este clar de ce acest fapt are loc. Este ilogic de a suspecta că majoritatea victimelor infracțiunii ar urmări un interes nelegitim atunci când reclamă o infracțiune. Dacă lucrurile ar sta astfel, urmărirea penală nu ar fi fost pornită. Această regulă se aplică chiar și în cazurile în care urmărire penală poate fi declanșată doar la plângerea victimei;
- b. Legea nu prevede obligația organului de urmărire penală de a informa periodic participanții la proces despre derularea urmăririi penale. Procurorii interpretează, după cum au făcut în mod constant în această cauză, că o astfel de informare încalcă confidențialitatea urmăririi penale. Fără a avea acces la materialele urmăririi penale și a fi informat despre derularea urmăririi penale, este greu de imaginat cum victima își poate apăra drepturile și, eventual, contribui la o anchetă deplină.

18. Implicarea victimei în investigarea cauzelor de maltratare este una din cerințele unei anchete efective impuse de art. 3 CEDO. Scopul cerinței de implicare a victimei este de a-i permite să-și apere drepturile sale și să contribuie la o anchetă eficientă. Aceasta impune obligația organului de urmărire penală să informeze periodic victima despre derularea urmăririi penale, chiar dacă aceasta nu a solicitat expres acest fapt (a se vedea hot. *Mătășaru și Savitchi v. Moldova*, para. 92; *Pădureț v. Moldova*, para. 66 și 68). Aceasta de asemenea include obligația organului de urmărire penală de a acorda acces la materialele urmăririi penale, chiar dacă aceasta este pendinte și au fost întocmite fără participarea victimei (a se vedea hot. *Matasaru și Savitchi c. Moldovei*, para. 91; *Ipati v. Moldova*, para. 46). Potrivit Protocolului de la Istanbul (p. 116), victimele maltratării trebuie să fie informați să aibă acces la orice audiere sau informație importantă pentru investigație. Prin urmare, se poate accesul victimelor torturii la materialele urmăririi penale este un principiu general consacrat în dreptul internațional european. Mai mult, în cazul victimelor torturii, organul de urmărire penală nu are doar obligația de a acorda acces la materialele urmăririi penale, ci și de a o informa despre derularea urmăririi penale, în măsura în care victima va fi în măsură să își apere efectiv drepturile.

19. Cazul clientului meu este emblematic în ceea ce privește impactul pe care îl poate avea lipsa accesului la materialele urmăririi penale asupra drepturilor victimei unei infracțiuni. Neacordarea accesului la materialele urmăririi penale solicitate și neinformarea despre derularea urmăririi penale și planurile procurorului de efectuare a investigației practice au lipsit partea vătămată de orice mijloace procesuale de a-și apăra drepturile. Urmărirea penală a fost pornită la plângerea mamei părții vătămate (la acea etapă victima se afla în spital). Ea durează de 8 ani și pe durata urmăririi penale dl. Popa a colaborat cu organul de urmărire penală și mereu a insistat pe efectuarea urmăririi penale. CtEDO a constatat deja că în această cauză procurorii au comis carențe foarte grave. Această cauză a fost investigată de mai mult de 10 procurori. Toate aceste circumstanțe îi dau dreptul dlui Popa să nu

aibă deplină încredere în procurori. Fără a avea acces la materialele urmăririi penale, dl. Popa nu poate să se convingă că ancheta este deplină și nu se tergiversează, precum și să reacționeze la timp atunci când acest lucru se impune în mod rațional. De asemenea, chiar dacă CPP îi oferă posibilitatea, el nu poate propune efectiv măsuri de urmărire penale care ar putea să fie dictate de materialele cauzei. Procurorul a recunoscut în calitate de învinuiți câteva persoane în acest caz. Aceasta a avut loc în vara anului 2017. Eu am aflat despre acest lucru din spusele procurorului abia în anul 2018. Chiar și acum nici eu și nici clientul meu nu cunoaște cine sunt aceste persoane. Nu cunoaștem nici care au fost depozitiile acestora sau probele în baza căror probe procurorul a identificat învinuiții. Este de neînchipuit că Constituția să autorizeze astfel de situații.

20. Declararea neconstituționalității prevederilor din CPP cu privire la restricționarea accesului apărării și victimelor infracțiunii la materialele urmăririi penale nu ar trebui interpretat ca lipsind organul de urmărire penale de dreptul de restricționa accesul apărării sau victimei la anumite materiale ale urmăririi penale, însă această restricționare trebuie să fie aplicată în mod excepțional și să fie temeinic justificată. Chiar și această restricționare ar trebui să fie posibil de contestat în mod eficient, atât în ceea ce privește lista informației la care nu se acordă acces cât și în ceea ce privește perioada aplicării acestei restricții.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. 1. Declararea neconstituțională a următorilor prevederi:

- a) Sintagma "din momentul încheierii urmăririi penale" din art. 60 alin. 1 p. 7 CPP;
- b) Art. 212 alin. 1 CPP, în măsura în care această restricționează accesul apărării și a victimei infracțiunii la materialele urmăririi penale;
- c) Art. 212 alin. 3 CPP și art. 315 alin. 2 Cod penal, având în vedere neclaritatea acestora și repercusiunile pe care le au asupra accesului apărării și a victimei infracțiunii la materialele urmăririi penale;
- d) Sintagmele „din momentul încheierii urmăririi penale” și ”care se referă la acțiunea civilă” din art. 62 alin. 1 p. 7 CPP;
- e) art. 64 alin. 2 p. 16, deoarece sugerează că bănuitul poate avea acces doar la actele procesuale întocmite cu participarea sa;
- f) sintagma ”după terminarea urmăririi penale,” din art. 66 alin. 2 p. 22 și întreg punctul 20, deoarece sugerează că învinuitul poate avea acces doar la actele procesuale întocmite cu participarea sa;
- g) sintagma ” din momentul încheierii urmăririi penale” din art. 74 alin. 1 p. 8 CPP.

2. Având în vedere seriozitatea situației, tradițiile juridice din țară și numărul mare de prevederi declarate neconstituționale, se impune emiterea unei adrese către Parlamentul Republicii Moldova în vederea modificării legislației procesul-penale în spiritul hotărârii Curții Constituționale.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Nu sunt

VII - LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

17.

1. Copia scrisorii subsemnatului din 6 noiembrie 2017;
2. Copia răspunsului procurorului din 17 noiembrie 2017;
3. Copia cererii subsemnatului din 4 ianuarie 2018;
4. Copia răspunsului procurorului din 9 februarie 2018;
5. Copia cererii subsemnatului din 19 martie 2018;
6. Copia răspunsului procurorului din 13 aprilie 2018;
7. Copia plângerii subsemnatului din 2 mai 2018;
8. Copia ordonanței procurorului Busuioc din 17 mai 2018.

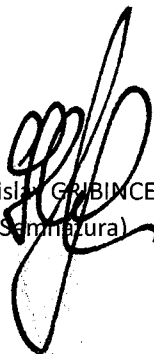
VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: Chișinău

Data: 16 Iulie 2018

Vladislav GRIBINCEA
(Semnatura)

ÎNCHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

18 iulie 2018

Judecătoria Chișinău sediul Centru

Instanța de judecată în componența:

Judecătorului desemnat cu

atribuțiile judecătorului de instrucție

Sergiu Ciobanu

Grefierului

Ion Iacomachi

cu participarea:

Procurorului

Ion Brînză

Avocatului

Vladislav Gribincea

examinând în ședință închisă plângerea avocatului *Vladislav Gribincea* în interesele cet. Eduard Popa, înaintată în temeiul art. 313 Cod procedură penală, instanța -

A C O N S T A T A T :

În cadrul examinării plângerii, în temeiul art. 313 CPP, înaintate la data de 18.06.2018 de către avocatul Vladislav Gribincea în interesele cet. Eduard Popa, prin care a solicitat anularea refuzul procurorului Ion Brînză de a-l informa pe el și pe clientul său despre acțiunile de urmărire penală întreprinse și care v-or fi întreprinse, precum și de a le oferi copia materialelor penale datate cu 01.05.2011, anularea ordonanței procurorului-șef adjunct al PCCOCS V. Busuioc din 17.05.2018 cu emiterea unei încheieri prin care să fie obligat procurorul responsabil de caz să ofere părții vătămate o copie a materialelor cauzei penale datate cu 01.05.2011, avocatul V. Gribincea a înaintat o sesizare privind excepția de neconstituționalitate a art. 60 alin. (1) p 7), art. 212 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, art. 315 Cod de procedură penală și altor prevederi ale codului de procedură penală ce țin de confidențialitatea urmăririi penale.

În motivarea excepției avocatul a invocat că:

În fapt, această excepție este formulată de avocatul unei persoane (dl. Eduard Popa) care a fost supusă maltratării în anul 2005. Dl. Eduard POPA pretinde că el a fost maltratată de către colaboratorii de poliție, în urma a care, el și-a pierdut cunoștința. Mai invocă avocatul că, acesta a fost lăsat să înghețe pe malul unui iaz, înghețându-i toate membrele fiind supuse amputării mâinile și ambele picioare. La acel moment, dl. Popa avea 24 de ani.

Peste 5 ani, procurorii au dispus pornirea unei urmăririi penale (nr. 2010448005) în temeiul art. 166¹ Cod penal (tortura, tratamentul inuman și degradant). În cadrul urmăririi penale, dl. Popa are calitate de parte vătămată.

Cauza penală menționată se află în gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Sesizarea cu privire la maltratare a fost depusă cu mai mult de 12 ani în urmă. În anul 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a constatat deja că investigarea cauzei a fost marcată de carențe

foarte grave (a se vedea hot. Eduard Popa v. Moldova). În pofida acestei constatări, după hotărârea CtEDO, urmărirea penală nu a înregistrat progrese importante.

Astfel, menționează că, la 6 noiembrie 2017, a solicitat procurorului responsabil de caz, *inter alia*, să-i comunice, în scris, despre măsurile de urmărire penală întreprinse după 28 octombrie 2016 și despre măsurile de urmărire penală pe care intenționa să le efectueze în continuare, sau dacă considera mai oportună suspendarea urmăririi penale din cauza imposibilității identificării făptuitorilor. Plângeri similare au fost depuse și până în anul 2017.

La 17 noiembrie 2017, procurorul a răspuns la scrisoarea din 6 noiembrie 2017 prin reproducerea art. 212 CPP. De asemenea, procurorul a menționat că „în prezent sunt efectuate acțiuni de urmărire penală necesare pentru stabilirea adevărului” și că, v-or fi informați despre necesitatea participării părții vătămate la acțiuni de urmărire penală

La 4 ianuarie 2018, avocatul a solicitat din nou procurorului responsabil de cauza penală, *inter alia*, să-i comunice, în scris, despre măsurile de urmărire penală întreprinse după 28 octombrie 2016 și cele pe care intenționa să le efectueze în continuare, precum și să-i ofere o copie a tuturor materialelor dosarului penal care datează de după 1 mai 2011.

În răspuns, printr-o scrisoare datată cu 9 februarie 2018, procurorul Ion Brînză i-a comunicat că, urmărirea penală nu este finalizată, fiind necesare acțiuni suplimentare de urmărire penală. Acesta nu menționează, totuși, care sunt acele măsuri. Procurorul nu s-a pronunțat asupra solicitării de a le oferi o copie a materialelor cauzei penale.

La 19 martie 2018, avocatul a depus o nouă cerere la procuror, prin care a solicitat să îi fie comunicată lista măsurilor de urmărire penală întreprinse în cauza penală după 28 octombrie 2016 și cele pe care procurorul intenționează să le efectueze în continuare. De asemenea, a solicitat să le fie oferită o copie a tuturor materialelor dosarului penal care datează de după 1 mai 2011. În caz că PCCOCS nu are resurse pentru acesta, Popa Eduard s-a oferit să acopere aceste cheltuieli.

Printr-un răspuns datat cu 13 aprilie 2018, procurorul Ion Brînză i-a comunicat că urmărirea penală nu este finalizată și că, din acest motiv, este imposibilă oferirea informației privind acțiunile de urmărire penală efectuate și a celor în derulare. Procurorul a invocat principiul confidențialității urmăririi penale. De asemenea, procurorul a menționat că, în această cauză penală câteva persoane au statut de învinuit, iar oferirea informațiilor solicitate ar putea afecta interesele acestora, desfășurarea urmăririi penale și a principiul prezumției nevinovăției.

La 2 mai 2018, avocatul a depus o plângere în temeiul art. 299/1 CPP în adresa Procurorului-șef al PCCOCS, împotriva refuzului procurorului de a le oferi o copie a materialelor cauzei penale și de a-i informa despre derularea urmăririi penale. Au indicat că refuzul este ilegal, deoarece nu este justificat în termenii art. 212 Cod de procedură penală (CPP) și este contrar standardelor CtEDO (făcând referire la jurisprudența concretă) și Protocolului de la Istanbul (care prevede că victimele torturii ar trebui să aibă acces la materialele cauzei).

Prin ordonanța Adjunctului Procurorului-Șef PCCOCS, Vitalie BUSUIOC, din 17 mai 2018, plângerea din 2 mai 2018 a fost respinsă pe motiv că, conform art. 60 alin. (1) p. 7) CPP, partea vătămată are dreptul să ia cunoștință de materialele cauzei

penale după încheierea urmăririi penale, iar art. 212 alin. (1) CPP nu impune o obligație ci o discreție pentru organul de urmărire penală să ofere accesul la cauza penală. Dl. Busuioc a mai conchis că referințele la jurisprudența CtEDO și Protocolul de la Istanbul sunt formale și scoase din context.

Astfel, excepția se referă la refuzul procurorului de a informa și a acorda acces părții vătămate la materialele cauzei penale și o copie a materialelor solicitate. Procurorul și-a întemeiat refuzul pe prevederile art. 60 alin. (1) p. 7) și art. 212 alin. (1) Cod de procedură penală (CPP).

Consideră că limitarea *quasi-absolute* a accesului victimei și a reprezentantului ei la materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale și lipsa obligației legale a organului de urmărire penală de a informa victimele maltratării despre derularea urmăririi penale sunt contrare dreptului de acces la justiție (art. 20 din Constituție) și dreptului de a nu fi supus maltratării (art. 24 alin. 2) din Constituție).

În acest sens, menționează că, art. 60 alin. (1) p. 7) CPP și art. 212 alin. (1) CPP au fost invocate de procurori pentru a-l informa despre derularea urmăririi penale și a refuza accesul clientului subsemnatului la informația solicitată. Prin urmare, nu este vorba de verificarea *in abstracto* a constituționalității acestor norme.

Indică faptul că, prevederile în cauză, sub aspectul invocat, nu cunoaște să fi fost deja verificate de către Curtea Constituțională, iar compatibilitatea normelor cu art. 24 alin. (2) din Constituție, din câte se pare, în genere nu a fost discutată niciodată. Din aceste motive, nu există piedici procedurale pentru a examina în fond această excepție.

În context, susține că, limitări similare există și pentru alți participanți ai procesului penal decât partea vătămată, cum ar fi victima (implicit art. 58 CPP, care nu conține, în genere, dreptul de acces la materiale cauzei penale), partea civilă (art. 62 alin. (1) p. 7) CPP), partea civilmente responsabilă (art. 74 alin. (1) p. 8) CPP), bănuitul (implicit art. 64 alin. (2) p. 16) sau învinuitul (art. 66 alin. (2) p. 22) și implicit p. 20) CPP). Confidențialitatea urmăririi penale decurge și din art. 212 alin. (3) CPP și art. 315 alin. (2) Cod penal. Având în vedere argumentele din prezenta excepție, solicită Curții Constituționale să extindă controlul constituționalității și asupra acestor prevederi și să le declare neconstituționale (*mutatis mutandis* hot. CC nr. 10/2018, para. 31).

Referitor la neconstituționalitatea normelor invocate:

Consideră că limitarea *quasi-absolute*, prevăzută de art. 60 alin. (1) p. 7) CPP și art. 212 alin. (1) CPP, a accesului victimei unei infracțiuni și a reprezentantului ei la materialele cauzei penale pe durata urmăririi penale, precum și lipsa obligației legale a organului de urmărire penale de a informa persoana care a suferit din urma unei infracțiuni prevăzute de art. 166¹ Cod penal despre derularea urmăririi penale, sunt contrare dreptului de acces la justiție (art. 20 din Constituție) și dreptului de a nu fi supus maltratării.

Astfel, invocă acesta că, în mod normal, persoana care a suferit în urma infracțiunii ar trebui să aibă un acces mai facil la materialele urmăririi penale decât apărarea. Analiza de mai jos sugerează că, chiar dacă accesul apărării la materialele urmăririi penale ar putea fi justificat mai ușor decât în cazul victimei infracțiunii, restricția aplicată prin lege accesului apărării la materialele urmăririi penale nu este

justificată. Dacă restricția impusă apărării nu este justificată, restricția impusă victimei infracțiunii, *a fortiori*, nu poate fi justificată.

În ceea ce privește încălcarea art. 20 din Constituție, acesta invocă următoarele:

În hotărârea nr. 10/2016, Curtea Constituțională a menționat că „dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat” (para. 43).

În hotărârea nr. 16/1998, Curtea Constituțională a menționat că „pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. O clauză exhaustivă în această privință conține art.6 pct.1” CEDO (para. 2).

În context, susține că, în cauza McGinley and Egan v. Regatul Unit (9 iunie 1998), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, ca o chestiune de principiu, că refuzul accesului autorităților la probele esențiale trezește o problemă în ceea ce privește respectarea dreptului la un proces echitabil. Aceleași standarde se aplică și în privința altor aspecte ale procedurilor. Accesul la informații constituie esența egalității armelor, care este unul din elementele de bază ale dreptului la un proces echitabil garantat de art. 20 din Constituție.

Astfel, punctează că, CPP nu permite accesul persoanei care a suferit din urma infracțiunii, dar nici apărării, la materialele cauzei penale atât timp cât urmărirea penală este pendinte, însă, fără a avea acces la materialele urmăririi penale este practic imposibil de a asigura apărarea efectivă a unui drept sau a contracara eficient eventualele abuzuri ale organelor represive ale statului.

Ca urmare, consideră că, aceasta incontestabil reprezintă o ingerință în dreptul la o satisfacție efectivă din partea unei instanțe garantat de art. 20 din Constituție.

Susține acesta că, din CPP nu este clar care este scopul confidențialității urmăririi penale, deoarece, în anumite circumstanțe, nedivulgarea unor informații la faza urmăririi penale poate contribui la acumularea probelor și identificarea persoanelor ce au comis infracțiunile. Astfel, nu a putut identifica alte scopuri legitime care ar fi urmărite prin această limitare. Urmează a fi stabilit dacă prevederile contestate asigură o balanță echitabilă între acest scop legitim și dreptul persoanelor implicate în cauza penală de a-și apăra drepturile.

În același context, potrivit conceptului pus la paza Codului de procedură penală din anul 2003, urmărirea penală este întotdeauna confidențială, iar acces la materialele urmăririi penale o are doar organul de urmărire penală. De fapt, CPP restrânge orice posibilitatea a altcuiva decât organul de urmărire penală să aibă acces la materialele urmăririi penale, fără garanții suficiente împotriva abuzului organului de urmărire penală.

În acest sens, consideră că, orice limitări de blanșetă generează discuții legitime cu privire la necesitatea lor atunci când ele aduc atingere drepturilor omului. Confidențialitatea oricărei urmăririi penale, indiferent de circumstanțe, este practic imposibil de justificat prin necesitatea acumulării probelor, sau urmăririi infractorilor.

În opinia sa, confidențialitatea urmăririi penale din Republica Moldova nu este justificată, *inter alia*, din următoarele considerente:

- a. Situația contestată nu se referă la o intruziune lejeră în drepturile persoanei. Este vorba de, probabil, cea mai gravă intruziune pe care o poate comite statul în drepturile unei persoane – investigarea unei urmăririi penale. În cadrul acestei urmăririi pot fi accesate practic orice informații despre persoană, ea poate fi supravegheată și chiar arestată perioade lungi de timp. Proprietățile ei pot fi sechestrate, ei îi pot fi impuse limitări foarte serioase de mișcare sau comunicare, iar reputația persoanei poate fi afectată iremediabil prin simplul fapt al punerii sub urmărire penală, iar o intruziune atât de serioasă necesită garanții juridice pe măsură;
- b. Restricția terților de a avea acces la materialele urmăririi penale se aplică în temeiul legii și nu a unei hotărâri motivate în fiecare caz în parte. Prin urmare, nu este efectuată o analiză a justificării aplicării acestei restricții;
- c. Restricția se extinde automat asupra tuturor urmăririlor penale, indiferent de infracțiunea investigată și indiferent dacă în cadrul urmăririi penale se efectuează măsuri speciale de investigații sau nu. O asemenea limitare ar putea fi justificată în cazul demarării investigațiilor speciale, sau în cazul investigațiilor deosebit de complexe, însă nu pentru toate cauzele penale;
- d. Restricția nu este o limitare temporară a accesului la materialele urmăririi penale, ci o interdicție quasi-absolută de a avea acces la materialele urmăririi penale atât timp cât urmărirea penală este pendinte. Interdicția se referă la toate materialele urmăririi penale, cu excepția celor întocmite cu participarea persoanei vizate. Astfel, victima unei infracțiuni nu va avea acces nici la declarațiile martorilor chemați de alte părți, nici la ordonanțele de punere sub învinuire a acuzaților, nici chiar la declarațiile acestora, și viceversa. Apărarea nu va avea acces la plângerea pretinsei victime;
- e. Restricția se aplică indiferent câte probe au fost acumulate. Ea se aplică și situațiilor când acuzatul își recunoaște vinovăția sau colaborează cu organul de urmărire penală, iar, în asemenea circumstanțe, aplicarea restricției este ilogică;
- f. Limitarea accesului la materialele urmăririi penale se aplică pentru toată durata urmăririi penale, chiar dacă urmărirea penală durează de ani buni. CPP nu prevede că, confidențialitatea urmăririi penale decade după o anumită perioadă de timp și nici mecanisme eficiente de contracarare a tergiversării urmăririi penale de către organul de urmărire penală. Astfel, în practică, organul de urmărire penală poate efectua urmărirea penală ani la rând și nimeni nu poate obliga procurorul să transmită cauza în judecată sau să claseze cauza penală;
- g. Limitarea se aplică până la finalizarea urmăririi penale. Sunt frecvente situațiile în care urmărirea penală este suspendată, iar, în acest caz, nici apărarea și nici victima infracțiunii nu are acces la materialele urmăririi penale, chiar dacă măsuri de urmărire penală pe acel caz nu se efectuează. Suspendarea poate dura ani și chiar decenii;
- h. Legea nu oferă un drept privilegiat al avocaților de a avea acces la materialele urmăririi penale în vederea asigurării apărării. Chiar dacă accesul acuzatului ar putea fi limitat, acesta nu poate fi privat de mijloace efective de apărare. Astfel, în multe țări avocatul are acces la materialele urmăririi penale, însă avocatul este obligat să nu divulge anumite informații clientului. Totuși, această instituție juridică este o excepție și nu o regulă, regula fiind că apărarea are acces la majoritatea materialelor urmăririi penale.

În concluzie, consideră că, seriozitatea limitării unui drept trebuie determinată de necesitatea protejării unei necesități sociale imperioase într-o societate democratică. Confidențialitatea informației nu este o valoare puternic protejată într-o democrație. Din contra, transparența și nu ascunderea informației este mai degrabă specifică democrației. Pe de altă parte, CPP nu enumeră confidențialitatea urmăririi penale drept unul din principiile generale ale procesului penal. Chiar dacă confidențialitatea ar putea exista în raport cu publicul larg, restricția absolută de a avea acces la materialele urmăririi penale nu poate fi aplicată în raport cu apărarea.

În acest sens, invocă acesta că, restricția apărării de a avea acces la materialele urmăririi penale s-au strecurat în CPP din precedentul CPP, fiind o reminiscență a sistemului de justiție sovietic. Astfel, în majoritatea sistemelor de drept democratice, organul de urmărire penală nu poate refuza apărării accesul în totalitate la materialele urmăririi penale, însă poate restricționa motivat accesul la anumite materiale, pentru o perioadă relativ scurtă de timp, însă doar dacă aceasta se justifică în fiecare caz în parte. Acest lucru nu se întâmplă doar în democrațiile consacrate, ci și în țările vecine. Ca urmare, în România chiar și audierea martorilor acușării la faza urmăririi penale se face cu participarea apărării. În România a existat o prevedere similară celei din Republica Moldova, potrivit căreia, avocatul apărării putea participa doar la audierea învinuților și a martorilor apărării, însă această prevedere a fost declarată neconstituțională prin decizia CCR nr.1086 din 20 noiembrie 2007 ca fiind contrară accesului la justiție.

Astfel, menționează că, în România apărarea (afortiori victima) are acces la materialele urmăririi penale. În Austria, Germania, Suedia sau Norvegia, conceptul de confidențialitate al urmăririi penale în raport cu apărarea nu există. Există dreptul organului de urmărire penală de a restricționa accesul apărării la anumite materiale ale urmăririi penale. Totuși, aceasta este excepția, regula fiind că toate materialele urmăririi penale sunt accesibile persoanelor implicate în procedurile penale.

În același context, menționează că, este adevărat că, art. 212 alin. (1) CPP prevede o excepție prin care participanții pot avea acces la materialele urmăririi penale. Totuși această excepție, mai degrabă, reprezintă un drept de discreție la organului de urmărire penală decât un drept al apărării sau a persoanei care a suferit în urma unei infracțiuni. Organul de urmărire penală va decide cui și la care materiale să acorde acces. Legea nu stabilește criteriile în baza cărora organul de urmărire penală ar trebui să ia această decizie și nici cum ar putea fi contestat în mod eficient refuzul. Mai mult, acordarea o singură dată a accesului la materialele urmăririi penale nu garantează că un asemenea acces va fi acordat ulterior.

Astfel, menționează că, Clientul său a avut acces (a obținut o copie) la toate materialele urmăririi penale în anul 2011, în contextul examinării cererii sale la CtEDO. Acest acces a fost acordat după intervenția Agentului Guvernamental, de riscul unei condamnări în temeiul art. 34 CEDO (similar cauzei Boicenco v. Moldova). Cu toate acestea, ulterior, procurorii au refuzat accesul dlui Popa la materialele urmăririi penale, invocând confidențialitatea urmăririi penale, iar referirile sale la faptul că anterior clientul său a avut acces la materialele urmăririi penale și nu a periclitat ancheta nu au avut niciun efect.

Mai susține avocatul că, deși art. 212 CPP permite organului de urmărire penală să ofere acces participanților la anumite materiale ale urmăririi penale, nu putem conta pe o aplicare extinsă a acestei norme, pentru a asigura o protecție adecvată a drepturilor persoanelor implicate din următoarele considerente:

a) tradițiile juridice din Republica Moldova sunt în favoarea urmăririi cu strictețe a confidențialității urmăririi penale;

b) CPP nu descrie clar procedura și circumstanțele în care acest acces trebuie oferit;

c) Oferirea accesului face ofițerul de urmărire penală sau procurorul susceptibili de urmărire penală, după cum prevede art. 212 alin. 3 CPP. Acest risc este destul de mare, având în vedere că răspunderea penală intervine dacă "această acțiune a cauzat daune morale sau materiale martorului, părții vătămate și reprezentanților acestora sau a prejudiciat procesul de urmărire penală". În termeni practici, această sintagmă poate însemna orice, deoarece nu se referă la un anumit nivel de daune cauzate victimei sau la un anumit grad de prejudiciere a urmăririi penale.

Pe de altă parte, consideră că CPP conține prevederi care nu sunt pe deplin compatibile. Chiar art. 60 alin. 1 p. 7 CPP sugerează lista dreptului părții vătămate de a avea acces la materialele urmăririi penale, nu este logic ca în CPP să existe art. 212 alin. 1 și 2 (care descriu procedura de oferire a acestui acces), deoarece acestea sunt de prisos. Alin. 2 menționează în mod expres că el se aplică față de partea vătămată și partea civilă. Același alineat menționează că participanții pot fi obligați să nu divulge informație doar dacă "este necesar a se păstra confidențialitatea". Dacă confidențialitatea urmăririi penale pleacă de la prezumția că păstrarea confidențialității trebuie să aibă oricând pe durata urmăririi penale, în aceasta parte, alin. 2 este ilogic. Aceasta incoerență în sine prezintă probele de Constituționalitate, prin prisma previzibilității legii, mai ales că este vorba de CPP, care nu trebuie să conțină prevederi confuze.

În același context, menționează că, art. 313 CPP prevede dreptul acuzatului, a părții care a suferit în urma infracțiunii și a oricăror altor persoane să conteste marea majoritate a actelor și acțiunilor organului de urmărire penală. Mai mult, art. 19 alin. 3 CPP prevede că organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

Chiar art. 19 alin. 3 CPP reprezintă un principiu general al procedurii penale, CPP practic nu prevăd garanții pentru salvagardarea acestuia la faza urmăririi penale. Cea mai bună garanție, în acest sens, ar fi acordarea accesului la faza urmăririi penale la întreg dosarul de urmărire penală, sau cea mai mare parte a materialelor acesteia.

Pe de altă parte, potrivit principiului egalității armelor, judecătorul de instrucție poate examina plângerea depusă în temeiul art. 313 CPP doar în limita materialelor la care a avut acces partea apărării. Este un mister cum judecătorul de instrucție poate să efectueze un control deplin al legalității acțiunii organului de urmărire penală fără a avea acces la toate materialele urmăririi penale.

Consideră acesta că, sistemul actual de urmărire penală de facto oferă un credit de încredere nelimitat organului de urmărire penală, plecând de la prezumția că acesta

nu va comite abuzuri și va respecta întocmai drepturile participanților de proces. Judecând după încrederea publică în procuratură și poliție, care nu depășește 20%, o astfel de supoziție pare totalmente nerezonabilă. Mai mult, numeroasele condamnări ale Republicii Moldova la CtEDO sugerează că polițiștii și procurorii foarte frecvent încalcă drepturile omului. Astfel, persoane nevinovate erau nejustificat urmărite penal (a se vedea hot. Cebotari v. Moldova și Oferta Plus v. Moldova), organul de urmărire penală contrafacea materialele pentru a aresta persoanele (a se vedea hot. Stepuleac v. Moldova), nu acorda apărării acces la materialele invocate pentru a justifica arestarea (a se vedea hot. Musuc v. Moldova) sau chiar ascundea materialele care puteau dezvinovăți acuzatul (a se vedea hot. Plotnicova v. Moldova).

Această situație pledează împotriva restricționării accesului apărării la materialele urmăririi penale în forma în care aceasta este actualmente prevăzută de CPP.

În ceea ce privește încălcarea art. 24 din Constituție menționează că:

Cauza penală în cadrul căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate se referă la maltratarea clientului său. Maltratarea clientului său cade sub incidența articolul 24 alin. 2 din Constituție, normă ce, conform art. 4 alin. 1 din Constituție, urmează a fi interpretată prin prisma standardelor CEDO. Potrivit standardelor CEDO, când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor tratamente contrare articolului 3 CEDO de către poliție sau alți agenți de stat, se impune efectuarea unei investigații oficiale efective (a se vedea, printre altele, hot. Corsacov v. Moldova, para. 68).

Astfel, susține că, spre deosebire de interzicerea maltratării, care este absolută, obligația statului de a investiga maltratarea este o obligație de mijloace, adică nu este una absolută. A menționat mai sus de ce restricția impusă apărării de a avea acces la materialele urmăririi penale nu este justificată, deoarece, în cazul persoanelor care au suferit din urma acestei infracțiuni, această restricție a fortiori nu poate fi justificată.

Suplimentare celor menționate mai sus, în cazul victimelor infracțiunii mai menționează următoarele:

a. CPP nu face distincții între diferite tipuri de participanți, confidențialitatea aplicându-se în aceeași măsură atât victimei infracțiunii cât și acuzatului. Chiar dacă accesul apărării la anumite părți/etape ale urmăririi penale ar putea fi justificat, aplicarea aceleiași interdicții pentru persoana care a suferit din urma infracțiunii este totalmente nepotrivită. În genere nu este clar de ce acest fapt are loc.

Astfel, este ilogic de a suspecta că majoritatea victimelor infracțiunii ar urmări un interes nelegitim atunci când reclamă o infracțiune. Dacă lucrurile ar sta astfel, urmărirea penală nu ar fi fost pornită. Această regulă se aplică chiar și în cazurile în care urmărire penală poate fi declanșată doar la plângerea victimei;

b. Legea nu prevede obligația organului de urmărire penală de a informa periodic participanții la proces despre derularea urmăririi penale. Procurorii interpretează, după cum au făcut în mod constant în această cauză, că o astfel de informare încalcă confidențialitatea urmăririi penale. Fără a avea acces la materialele urmăririi penale și a fi informat despre derularea urmăririi penale, este greu de imaginat cum victima își poate apăra drepturile și, eventual, contribui la o anchetă deplină.

În acest sens, invocă avocatul că, implicarea victimei în investigarea cauzelor de maltratare este una din cerințele unei anchete efective impuse de art. 3 CEDO. Scopul cerinței de implicare a victimei este de a-i permite să-și apere drepturile sale și să contribuie la o anchetă eficientă. Aceasta impune obligația organului de urmărire penală să informeze periodic victima despre derularea urmăririi penale, chiar dacă aceasta nu a solicitat expres acest fapt (a se vedea hot. Mătăsaru și Savitchi v. Moldova, para. 92; Pădureț v. Moldova, para. 66 și 68). Aceasta de asemenea include obligația organului de urmărire penală de a acorda acces la materialele urmăririi penale, chiar dacă aceasta este pendinte și au fost întocmite fără participarea victimei (a se vedea hot. Matasaru și Savitchi c. Moldovei, para. 91; Ipati v. Moldova, para. 46). Potrivit Protocolului de la Istanbul (p. 116), victimele maltratării trebuie să fie informați să aibă acces la orice audiere sau informație importantă pentru investigație. Prin urmare, se poate accesul victimelor torturii la materialele urmăririi penale este un principiu general consacrat în dreptul internațional european. Mai mult, în cazul victimelor torturii, organul de urmărire penală nu are doar obligația de a acorda acces la materialele urmăririi penale, ci și de a o informa despre derularea urmăririi penale, în măsura în Care victima va fi în măsură să își apere efectiv drepturile.

În acest sens, menționează că, cazul clientului său este emblematic în ceea ce privește impactul pe care îl poate avea lipsa accesului la materialele urmăririi penale asupra drepturilor victimei unei infracțiuni. Neacordarea accesului la materialele urmăririi penale solicitate și neinformarea despre derularea urmăririi penale și planurile procurorului de efectuare a investigației practic au lipsit partea vătămată de orice mijloace procesuale de a-și apăra drepturile.

Astfel, urmărirea penală a fost pornită la plângerea mamei părții vătămate (la acea etapă victima se afla în spital). Ea durează de 8 ani și pe durata urmăririi penale dl. Popa a colaborat cu organul de urmărire penală și mereu a insistat pe efectuarea urmăririi penale.

În context, CtEDO a constatat deja că în această cauză procurorii au comis carențe foarte grave. Această cauză a fost investigată de mai mult de 10 procurori. Toate aceste circumstanțe îi dau dreptul dlui Popa să nu aibă deplină încredere în procurori. Fără a avea acces la materialele urmăririi penale, dl. Popa nu poate să se convingă că ancheta este deplină și nu se tergiversează, precum și să reacționeze la timp atunci când acest lucru se impune în mod rațional. De asemenea, chiar dacă CPP îi oferă posibilitatea, el nu poate propune efectiv măsuri de urmărire penale care ar putea să fie dictate de materialele cauzei.

Mai susține acesta că, procurorul a recunoscut în calitate de învinuiți câteva persoane în acest caz. Aceasta a avut loc în vara anului 2017. Menționează că, a aflat despre acest lucru din spusele procurorului abia în anul 2018. Chiar și acum nici el și nici clientul său nu cunoaște cine sunt aceste persoane. Nu cunoaște nici care au fost depozițiile acestora sau probele în baza căror probe procurorul a identificat învinuiții. Este de neînchipuit că Constituția să autorizeze astfel de situații.

Declararea neconstituționalității prevederilor din CPP cu privire la restricționarea accesului apărării și victimelor infracțiunii la materialele urmăririi penale nu ar trebui interpretat ca lipsind organul de urmărire penală de dreptul de restricționa accesul apărării sau victimei la anumite materiale ale urmăririi penale, însă această restricționare trebuie să fie aplicată în mod excepționat și să fie temeinic justificată.

Chiar și această restricționare ar trebui să fie posibil de contestat în mod eficient, atât în ceea ce privește lista informației la care nu se acordă acces cât și în ceea ce privește perioada aplicării acestei restricții.

În ședința de judecată procurorul a solicitat respingerea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Analizând argumentele invocate de către petiționar, instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, constată că aceasta este întemeiată urmând să o admită din următoarele motive:

Conform prevederilor art. 7 alin.(3) CPP - dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Astfel, se constată faptul că, de către petiționar a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, prin urmare instanța, în conformitate cu prevederile pct. 4 a Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Totodată, este de remarcat că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, normele vizate, și anume art. 60 alin.(1) p. 7), art. 212 alin. (1) și (3) CPP, art. 315 alin. (2) CP, art. 62 alin. (1) p. 7) CPP, art. 66 alin. (2) p. 7) CPP, art. 64 alin. (2) p. 16, 22 și 20 CPP, art. 74 alin. (1) p. 8 CPP, constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate – art. 60 alin.(1) p. 7), art. 212 alin. (1) și (3) CPP, art. 315 alin. (2) CP, art. 62 alin. (1) p. 7) CPP, art. 66 alin. (2) p. 7) CPP, art. 64 alin. (2) p. 16, 22 și 20 CPP, art. 74 alin. (1) p. 8 CPP.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016, sesizarea înaintată de către avocatul Vladislav Gribincea întrunește

condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) CPP- hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În același sens, instanța reține că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 - în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Potruvit pct. 84 al Hotărârii sus menționate - În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03), fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, **nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar** (*Coëme și alții v. Belgia*, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și *Wynen v. Belgia*, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.

Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. Având în vedere cele menționate, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea avocatului Paladi Andrian prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 60 alin.(1) p. 7), art. 212 alin. (1) și (3) CPP, art. 315 alin. (2) CP, art. 62 alin. (1) p. 7) CPP, art. 66 alin. (2) p. 7) CPP, art. 64 alin. (2) p. 16, 22 și 20 CPP, art. 74 alin. (1) p. 8 CPP, în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

Prin prisma celor enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda examinarea plângerii avocatului Vladislav Gribincea în interesele cet. Eduard Popa, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

În temeiul celor expuse și conform prevederilor art.7,41, 313 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată -

DISPUNE :

A admite sesizarea avocatului Vladislav Gribincea prin care a invocat excepția de neconstituționalitate art. 60 alin.(1) p. 7), art. 212 alin. (1) și (3) CPP, art. 315 alin. (2) CP, art. 62 alin. (1) p. 7) CPP, art. 66 alin. (2) p. 7) CPP, art. 64 alin. (2) p. 16, 22 și 20 CPP, art. 74 alin. (1) p. 8 CPP, în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

A ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Vladislav Gribincea pentru controlul constituționalității prevederilor art. 60 alin.(1) p. 7), art. 212 alin. (1) și (3) CPP, art. 315 alin. (2) CP, art. 62 alin. (1) p. 7) CPP, art. 66 alin. (2) p. 7) CPP, art. 64 alin. (2) p. 16, 22 și 20 CPP, art. 74 alin. (1) p. 8 CPP în temeiul art.114, 115 alin. (4), 124 alin. (1), 125 alin. (5) din Constituția R. Moldova.

A suspenda examinarea plângerii avocatului Vladislav Gribincea în interesele cet. Eduard Popa, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

A remite conform competenței Curții constituționale sesizarea depusă de către avocatul Vladislav Gribincea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii avocatului Vladislav Gribincea în interesele cet. Eduard Popa în baza art. 313 CPP, împotriva acțiunilor organului de urmărire penală.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Judicature desemnată de către
judecătorului de instrucție

Sergiu Ciobanu